

<p>Відокремлений структурний підрозділ «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет»</p>	<p>СИЛАБУС навчальної дисципліни</p> <p>ВСТУП ДО ФАХУ ТА ВИРОБНИЧЕ НАВЧАННЯ</p>
	<p>Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка</p> <p>Спеціальність: 015 Професійна освіта (Охорона праці)</p> <p>Освітньо-професійна програма: Професійна освіта (Охорона праці)</p> <p>Ступінь (рівень) освіти: перший (бакалаврський)</p> <p>Дні занять та консультацій: згідно з розкладом</p> <p>Рік навчання: 1-й</p> <p>Семестр: 1-й</p> <p>Кількість кредитів: 3</p> <p>Викладач: Федько Світлана Олександрівна: кандидат технічних наук, викладач Електронна пошта: svetlanafedko49@gmail.com</p>

Силабус складено на основі робочої програми навчальної дисципліни, обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії педагогічних дисциплін

Протокол від “ _____ ” _____ 20__ року № _____

Голова циклової комісії педагогічних дисциплін

(підпис) (ПІБ)
“ ” _____ 20__ року

Голова робочої групи (гарант освітньо-професійної програми)

(підпис) (ПІБ)
“ ” _____ 20__ року
(підпис)

1. Опис дисципліни

Метою вивчення дисципліни полягає у формуванні у майбутніх фахівців (бакалаврів) умінь та компетентностей для забезпечення ефективного управління охороною праці та поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки праці у галузі знань «Освіта (Педагогіка)». Вивчення дисципліни передбачає забезпечення гарантії збереження здоров'я і працездатності працівників у виробничих умовах галузі освіти через ефективне управління охороною праці та формування відповідальності у посадових осіб і фахівців за колективну та власну безпеку.

Головне завдання вивчення дисципліни передбачає забезпечення гарантії збереження здоров'я і працездатності працівників у виробничих умовах галузі освіти через ефективне управління охороною праці та формування відповідальності у посадових осіб і фахівців за колективну та власну безпеку.

Предметом є дослідження та ідентифікація основних виробничих небезпек, організаційно-технічних та психофізіологічних методів захисту професійної безпеки, підвищення відповідальності працюючих за особисту та колективну безпеку.

Пререквізити: передумовою вивчення навчальної дисципліни є засвоєння базових знань з історії України, основ промислової технології, безпеки життєдіяльності, фізики.

Постреквізити: знання, отримані при вивченні навчальної дисципліни можуть бути використані при вивченні дисциплін «Теорія та методика виховної роботи», «Комунікативні процеси у педагогічній діяльності», «Методика професійного навчання».

Методи навчання: словесні (пояснення, бесіда, лекція), наочні, практичні та семінарські.

Форми та методи оцінювання: письмовий контроль, усне опитування, тестовий контроль, залік.

Компетентності та програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми

	Програмні компетентності
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій і методів педагогічної науки та інших наук відповідно до спеціалізації і характеризується комплексністю та невизначеністю умов

Загальні компетентності	К02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Спеціальні (фахові) компетентності	К 12. Здатність застосовувати освітні теорії та методології у педагогічній діяльності. К 13. Здатність забезпечити формування у здобувачів освіти цінностей громадянськості і демократії. К 16. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення та інтегрувати їх в освітнє середовище. К 20. Здатність здійснювати професійну діяльність з дотриманням вимог законодавства, стандартів освіти та внутрішніх нормативних документів закладу освіти. К 26. Здатність забезпечити якість освіти і управління діяльністю закладу освіти, відповідно до спеціалізації.
	Програмні результати навчання, визначені стандартом
Програмні результати навчання	ПР 02. Володіти інформацією чинних нормативно-правових документів, законодавства, галузевих стандартів професійної діяльності в установах, на виробництвах, організаціях галузі/сфери (відповідно до спеціалізації). ПР 07. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення. ПР 08. Самостійно планувати й організовувати власну професійну діяльність і діяльність здобувачів освіти і підлеглих. ПР 12. Уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти. ПР 16. Знати основи і розуміти принципи функціонування технологічного обладнання та устаткування галузі (відповідно до спеціалізації).

В результаті вивчення дисципліни здобувач освіти повинен:

Знати:

1. основні поняття, терміни й визначення в галузі охорони праці та безпечного виконання робіт;
2. основні питання становлення та розвитку охорони праці, усвідомлення її вагомості у сучасному суспільстві;
3. сучасний стан травматизму в Україні та світі, методики аналізу травматизму;
4. сучасні джерела небезпек і закономірності їх прояву;
5. принципи, методи й засоби забезпечення безпеки життєдіяльності;
7. місце обраної спеціальності на ринку праці; сучасний стан розвитку обраної галузі.

Вміти:

1. сформулювати основні поняття: безпека, небезпека, шкідливий виробничий чинник, охорона навколишнього середовища, безпека життєдіяльності людини, стійкий розвиток Світу;
2. ідентифікувати небезпеки;
3. визначати шкідливі та небезпечні чинники на робочому місці;
3. проводити аналіз небезпек та розробляти заходи щодо їх попередження.

Володіти:

1. Навичками постійної розумної оцінки навколишнього оточення, власній діяльності й діяльності оточуючих людей з погляду забезпечення безпеки;
2. основними елементами наукових досліджень з проблем БЖД та охорони праці.
3. працювати з навчальною літературою за спеціальністю;
4. мати навички написання та захисту наукових (реферативних) робіт.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Лекції (ЛК): 29 година

Практичні заняття (ПР): 10 годин

Самостійна робота (СР): 51 годин

Структура навчальної дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання/ Форми контролю
1 курс, I семестр			
Змістовний модуль I			
	Тема 1. Суспільство та розвиток суспільних виробничих відносин у ринковій економіці. Основні поняття у галузі охорони праці (терміни, визначення).	Суспільство та розвиток суспільних виробничих відносин у ринковій економіці. Визначення шкідливих та небезпечних чинників виробничого середовища і трудового процесу.	Тести, презентації, ситуаційні, проблемні завдання
	Тема 2. Охорона праці як соціально-економічний чинник розвитку суспільства. Конституційні права на охорону праці, життя і здоров'я працюючих.	Соціально-економічні показники оцінки системи ОП. Концепція формування цілісної системи знань з питань охорони праці. Питання ОП в основному Законі держави-Конституції.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання
	Тема 3. Правові та організаційні питання професійної діяльності. Концепція формування цілісної системи знань з питань охорони праці. Стан охорони праці в Україні.	Повноваження, завдання, відповідальність та організація профдіяльності фахівця з ОП. Принципи державної політики в галузі ОП. Реалізація держполітики в галузі соціального захисту людей праці.	Індивідуальні та групові завдання, обговорення
	Тема 4. Засади державної політики в Україні з питань охорони праці. Закон України «Про охорону праці».	Закон України «Про охорону праці». Основні законодавчі акти з питань ОП. Головні положення Закону України «Про охорону праці», найважливіші надбання Закону, порядок дії.	Обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
	Тема 5. Основні принципи організації служби охорони праці. Організація менеджменту системи СУОП з охорони праці на підприємстві.	Структурна схема СУОП підприємства, планування робіт, організація контролю. Комплексне управління службою ОП. Держгірпромнагляд. Державний нагляд за станом ОП.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання,
Змістовний модуль II			
	Тема 6. Виробниче середовище, нещасний випадок, виробничий травматизм та професійні захворювання. Причини небезпек на підприємстві	Виробниче середовище та види причини нещасного випадку, їх оцінка. Аналіз збитків і заходи щодо їх запобігання. Причини безпеки.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні,

			проблемні завдання
	Тема 7. Аналіз та прогнозування травматизму і професійних захворювань на виробництві.	Стан охорони праці в Україні та в інших країнах світу Види методів аналізу виробничого травматизму	Тести, презентації, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
	Тема 8. Угоди та гарантії безпеки праці на робочому місці.	Вивчення питань ОП в закладах освіти. Інструктажі :порядок, організація проведення Колективні та трудові договори.	Індивідуальні та групові завдання, обговорення,
	Тема 9. Головні причини травмо-небезпечних подій на виробництві. Види подій. Знаки безпеки та сигнальні кольори	Умови безпеки виконуваних робіт. Знаки безпеки праці, їх групування. Приклади встановлення. Кольори безпеки як сприйняття зорової інформації. Інформаційна виразність.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
	Тема 10. Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії(визначення та терміни). Законодавство в галузі гігієни праці.	Поняття фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії. Законодавство в галузі гігієни праці.	Тести, презентації, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
	Тема 11. Мікроклімат виробничих приміщень, його параметри та методи вимірювання	Дія мікроклімату на організм людини. Види приладів оцінки показників дії. Нормалізація показників параметрів мікроклімату, загальні заходи та засоби їх поліпшення.	Тести, презентації, індивідуальні завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
	Тема 12. Основи виробничої безпеки в закладах освіти (безпека обладнання, технологічного процесу, обслуговування).	Виробнича безпека в закладах освіти (безпека обладнання, технологічного процесу, обслуговування) Виробничі спеціальності та виробниче навчання за напрямом «Охорона праці» в галузі знань «Освіта (Педагогіка)», професійні компетенції фахівця-бакалавра	Тести, презентації, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
			Залік

Рекомендовані джерела інформації

Базова:

1. Грищук М.В. Основи охорони праці : підручник. Київ : Кондор, 2007. 240 с.
2. Керб Л.П. Основи охорони праці : навч. посібн. Київ: КНЕУ, 2006. 216 с.
3. Агєєв Є.Я. Основи охорони праці: навч. –метод. посіб. Львів: Новий Світ, 2000, 2009. 404 с.
4. Геврик С.О., Сомар Г.В., Пешко Л.П. Техніка безпеки : навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Ельга, 2006. 316 с.
5. Гогіташвілі Г.Г., Лапін В.М. Основи охорони праці : навч. посібн. Київ: Знання, 2008. 302 с.

Допоміжна:

6. Лукашевич В.М. Економіка праці та соціально-трудова відносина: навч. посібн. Львів: Новий світ, 2000. 2008. 248 с.
7. Медведєв Е.Н., Сорокін Г.Ф. Основи охорони праці: навч. посібн. Київ : Професіонал, 2008. 208 с.
8. Основи охорони праці: підручник / О.І. Запорожець та ін.; Київ: Центр учбової літератури, 2009. 264 с.
9. Кучерявий В.П., Павлюк Е.Ю., Кузин А.Д., Кучерявий С.В. Охорона праці: навч. посібн. Львів: Оріяна-Нова, 2007. 368 с.
10. Коваль В.І., Скороходов В.А. Управління охороною праці в промисловості : навч. посібн. Київ : Професіонал, 2005. 448с.
11. Лесенко Г.Г. Довідник з охорони праці для керівників та спеціалістів: практ. реком. Київ: Основа, 2008. 288 с.
12. Гогіташвілі Г.Г. Системи управління охороною праці : навч. посібн. Львів : Афіша, 2002. 320 с.
13. Ткачук К.Н. Методика визначення соціально-економічної ефективності заходів щодо поліпшення умов і охорони праці : навч.-метод. посіб. Київ: Основа, 1999. 96 с.
14. Сивко В.Й. Правові та організаційні основи охорони праці в Україні: навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. Київ: Кондор, 2003. 140 с.
15. Внукова Н.М., Кузьменчук Н.В. Соціальне страхування: навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Кондор, 2009. 352 с.
16. Рожков А.П. Пожежна безпека. Київ: Пожінформтехніка, 1999. 256с.

Довідкова:

18. Про охорону праці : Закон України від 14.10. 1992 р. № 2695-Х11.
19. Кодекс законів про працю України. Офіційний текст (за станом на 1 січня 1997р.). Київ: Парламенське вид., Ужгород: Інформ.-вид. агентство, 1997р. 152с.

20. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення: Закон України від 24 лют.1994р. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 27, ст.218.

21. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Закон України від 11.12.1999р. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, № 46-47, ст.403

Інформаційні ресурси

22. Офіційний сайт Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду (Держгірпромнагляду). <http://www.dnopr.kiev.ua>

23. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. <http://www.mon.gov.ua>

24. Офіційний сайт Міністерства надзвичайних ситуацій України. <http://www.mns.gov.ua>

25. Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України. <http://www.social.org.ua>

26. Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)». <http://www.nau.ua>

Навчально-методичне забезпечення

27. Федько С. О. Вступ до фаху та виробниче навчання. короткий конспект лекцій. Кам'янське : ВСП ДФ КП ДВНЗ УДХТУ, 2020. 30 с.

28. Федько С. О. Вступ до фаху та виробниче навчання. Методичні вказівки та завдання до практичних робіт. Кам'янське : ВСП ДФ КП ДВНЗ УДХТУ, 2020. 20 с.

Політика дисципліни

Порушення термінів виконання завдань та перескладання. Відпрацьовувати пропущені заняття відповідно до графіку проведення консультацій та за допомогою технологій дистанційного навчання.

Політика щодо академічної доброчесності. Дотримуватись принципів академічної доброчесності, правил цитування під час створення презентацій, відповідей на заняттях, підготовки доповідей, курсових проектів (робіт).

Політика щодо відвідування занять. Відвідування занять є обов'язковим. У зв'язку з відсутністю на заняттях з поважної причини (хвороба, стажування) навчання може здійснюватися із застосуванням дистанційних технологій навчання.

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських та практичних занять у вигляді опитування, тестування, вирішення задач, а також виконання комплексної контрольної роботи.

Підсумковий контроль – залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти за виконання одного завдання

1.	Практичне завдання	–	5 балів
2.	Семінарське завдання	–	5 балів
3.	Тематичний контроль (тест)	–	25 балів
4.	Комплексна контрольна робота	–	30 балів

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти, по модулям

Вид роботи	Кількість	Сума балів
Змістовий модуль 1		
1. Тематичний контроль	1	25
2. Виконання практичної роботи	1	5
3. Виконання завдання на семінарському занятті	1	5
Разом		35
Змістовий модуль 2		
1. Тематичний контроль	1	25
2. Виконання практичної роботи	1	5
3. Виконання завдання на семінарському занятті	1	5
Разом		35
4. Виконання комплексної контрольної роботи		30
Усього		100

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала оцінювання: ЄКТС			Шкала оцінювання: національна
	Оцінка ЄКТС	Пояснення	для заліку	Оцінка за національною чотири-бальною шкалою
90–100	A	ВІДМІННО – здобувач освіти володіє глибокими і дієвими знаннями навчального матеріалу, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, виявляє	зараховано	відмінно

		неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; вільно володіє науковими термінами, уміє знаходити джерела інформації, аналізувати їх та застосовувати у практичній діяльності або у науково-дослідній роботі; здатний за допомогою викладача підготувати виступ для студентської наукової конференції, визначити програму своєї пізнавальної діяльності.		
82-89	В	ДУЖЕ ДОБРЕ – здобувач освіти володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних умовах, може робити аргументовані висновки, практично оцінювати окремі нові факти, явища, процеси. Вирішує творчі завдання, здатен сприймати іншу позицію, як альтернативу, знає суміжні дисципліни, в навчанні користується додатковими джерелами інформації. Відповідь його повна, логічна і обґрунтована.	добре	
74-81	С	ДОБРЕ – здобувач освіти володіє достатньо повними знаннями, вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних умовах; розуміє основоположні теорії і факти, логічно висвітлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє аналізувати, робити висновки з технічних та економічних розрахунків, складати прості таблиці, схеми. Вміє працювати самостійно, підготувати реферат і захищати його положення. Відповідь його повна, логічна, але з деякими неточностями.		
64-73	Д	ЗАДОВІЛЬНО – здобувач освіти розуміє суть дисципліни, виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу; може поверхово аналізувати події, ситуації, робити певні висновки, самостійно відтворити більшу частину матеріалу. Відповідь може бути правильна, але недостатньо осмислена.	задовільно	
60-63	Е	ЗАДОВІЛЬНО (ДОСТАТНЬО) – здобувач освіти має початковий рівень знань, володіє необхідними уміннями та навичками для вирішення стандартних завдань; виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу; здатний з помилками дати визначення понять та категорій, що вивчаються; може самостійно оволодівати частиною навчального матеріалу, але висновки робить нелогічні, непослідовні.		

35-59	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – з можливістю складання іспиту: здобувач освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності; слабо орієнтується в поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; робить спробу розповісти суть заданого, але відповідає лише за допомогою викладача на рівні "так" чи "ні"; однак може самостійно знайти в підручнику відповідь.	не зараховано з можливістю повторного складання	незадовільно
0-34	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – з обов'язковим повторним курсом: здобувач освіти не володіє необхідними знаннями, уміннями, навичками та науковими термінами, демонструє низький рівень комунікативної культури.	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	